

DEVELOPMENT OF QUALITY ASSURANCE SYSTEM IN CROATIAN HIGHER EDUCATION SYSTEM

RAZVOJ SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE U HRVATSKOM VISOKOM OBRAZOVANJU

HUNJET, Anica & KUHAR, Miljenka

Abstract: This paper analyze the development of quality assurance in higher education system in Croatia. The aim of this paper is to establish the actual role of the Agency for science and higher education and Ministry of science, education and sports in quality assurance system. This paper will try to establish the correlation of accreditation recommendations with the Web of higher education institutions and other strategic documents of Croatian government which are focused on analysis of labor market and which create enrollment policy for higher education institutions.

Key words: quality assurance, higher education, Web of higher education institutions, labor market, enrollment policy

Sažetak: U radu se analizira razvoj sustava osiguravanja kvalitete u sustavu visokoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Cilj rada je utvrditi stvarnu ulogu Agencije za znanost i visoko obrazovanje i Ministarstva znanosti obrazovanja i sporta u sustavu osiguravanja kvalitete. Rad će pokušati utvrditi korelaciju akreditacijskih preporuka s Mrežom visokih učilišta, te drugim strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske koji analiziraju potrebe tržišta rada i daju preporuku za upisnu politiku.

Ključne riječi: osiguravanje kvalitete, visoko obrazovanje, Mreža visokih učilišta, tržište rada, upisna politika

Authors' data: Anica **Hunjet**, dr.sc., Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Donje svetice 38, Zagreb; Miljenka **Kuhar**, prof., Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Borongajska 83d, Zagreb

1. Uvod

Cilj reforme visokoga obrazovanja od 2001. godine bio je između ostaloga izgradnja sustava visokoga obrazovanja temeljenog na kvaliteti. S tim u vidu Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta najprije je 2003. godine donijelo Zakon o znanosti i visokom obrazovanju, a potom i niz podzakonskih akata koji su na novi način ustrojili sustav znanosti i visokoga obrazovanja [7]. 2004. Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje čija je osnovna svrha bila poticanje i izgradnja sustava kvalitete hrvatskoga visokoobrazovnoga prostora, njegovo povezivanje s europskim visokoobrazovnim prostorom, te osnivanje nacionalne mreže za osiguravanje kvalitete u razdoblju od 2004. do 2009. kada je donesen Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju Agencija za znanost i visoko obrazovanje profilirala se kao centralna jedinica za osiguravanje kvalitete u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Tijekom tog razdoblja na javnim visokim učilištima i znanstvenoistraživačkim institutima ustrojene su jedinice za osiguravanje kvalitete u sustavu znanosti i visokoga obrazovanja čiji je cilj uspostava internog sustava osiguravanja kvalitete temeljenog primarno na Smjernicama i standardima za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokoga obrazovanja, a potom i Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Cilj tih jedinica koje su ponajprije ustrojene kao različita povjerenstva sastavljena od predstavnika vanjskih i unutarnjih dionika, te rjeđe uredi jest praćenje i unapređenje nastavne, znanstvene, istraživačke i stručne djelatnosti, uključivanje nastavnika, znanstvenika, studenata, nenastavnog i drugog osoblja u aktivno sudjelovanje u raspravu i razvoj sustava kvalitete. Cilj razvijenoga sustava osiguravanja kvalitete je uspostava jedinstvenog europskog prostora visokoga obrazovanja u kojem se primjenjuju ista načela vrednovanja što olakšava proces mobilnosti znanstvenika, nastavnika, studenata u drugog osoblja, doprinosi usporedivosti studijskih programa i stečenih isprava o studiju, olakšava suradnju i protok informacija u cijelom sustavu.

Kada govorimo o sustavu osiguravanja kvalitete ponajprije moramo odrediti nekoliko temeljnih pojmovea kojima se opisuju različiti procesi unutar samoga sustav, a koji su uređeni Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju poput inicijalne akreditacije, reakreditacije, tematskog vrednovanja i vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguranja [1]. Postupak inicijalne akreditacije je postupak vrednovanja koje provodi se prilikom prve procjene pojedinog studijskog programa ili institucije kojim se utvrđuje zadovoljavaju li ti programi ili institucije minimalnim propisanim uvjetima. Postupak rekreditacije obuhvaća vanjsko vrednovanje kvalitete bilo studijskih programa bilo cijelih institucija i provodi ne se sukladno godišnjem planu vrednovanja koje donosi Akreditacijski savjet Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

2. Unaprjeđenje sustava visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj

Potpisivanjem Bolonjske deklaracije 2001. godine Hrvatske je preuzeila obvezu reforme sustava visokog obrazovanja u kojem se studijski programi temelje na jasno definiranim i izraženim ishodima učenja, studentsko je opterećenje izraženo u ECTS bodovima, a rezultat takvih programa su jasne i transparentne kompetencije.

U skladu s tim donesen je Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja od 2005.-2010. godine kojim su definirani opći ciljevi poboljšanja kvalitete i učinkovitosti visokoga obrazovanja, a sukladno kojima je do kraja 2006. godine trebalo uspostaviti sustav jamstva kvalitete u sustavu visokog obrazovanja Republike Hrvatske, a do 2010. godine smanjiti stopu odustajanja od studija i trajanje studija [10].

2005. godine Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje akreditiralo je preko tisuću preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih, stručnih i specijalističkih diplomskih stručnih studijskih programa usklađenih s načelima Bolonjske reforme. Inicijalnu je akreditaciju za sve studijske programe i institucije visokoga obrazovanja, sukladno odredbama Zakona o znanosti i visokom obrazovanju do 2009. godine, kada na snagu stupa Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju provodilo Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje. Tijekom 2008. godine u cilju osiguravanja i unapređenja kvalitete visokog obrazovanja Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje uz podršku Agencije za znanosti i visoko obrazovanje počelo je provođenje postupaka reakreditacije odnosno vanjskog vrednovanja visokih učilišta Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju stavljene su izvan snage odredbe Zakona o znanosti i visokom obrazovanju temeljem kojih Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje vrednuje sveučilišne studijske programe, odnosno visoka učilišta koja izvode sveučilišne studijske programe, te su postupci inicijalne akreditacije za studijske programe koje izvode sastavnice sveučilišta prešle u nadležnost pojedinih sveučilišta. Naime Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju je predvidio donošenje Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokoga obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta kojim su pobliže određeni uvjeti za izdavanje dopusnica za izvođenje novih studijskih programa inicijalno samo okvirno propisani Zakonom. Nadalje navedeni Pravilnik propisuje donošenje ekvivalentnog akta na svakom pojedinom sveučilištu kojim se regulira postupak vrednovanja studijskih programa na pojedinim sveučilištima.

Svim navedenim aktima propisano je da studijski programi moraju proći vrednovanje unutarnje jedinice za osiguravanje kvalitete pri sveučilištu, temeljem mišljenja kojega senat donosi odluku o izdavanju dopusnice. Potom propisano je da svi studijski programi moraju biti usklađeni kako sa strategijom razvoja sveučilišta tako i sa strateškim dokumentom Mreže visokih učilišta. Svi programi moraju priložiti i finansijski analizu o projekciji troškova, te izvora financiranja koji mogu ali i ne moraju biti sredstva iz Državnog proračuna, te na posljeku svaki prijedlog novog studijskog programa mora sadržavati opis postupaka osiguravanja kvalitete.

Nakon provedene inicijalne akreditacije svi se studijski programi koji se financiraju sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske moraju prijaviti Agenciji za

znanost i visoko obrazovanje koja procjenjuje usklađenost studijskog programa s potrebama predviđenim u Mreži visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj. Tek po dobivenom pozitivnom mišljenju Agencije za znanost i visoko obrazovanje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta može s visokim učilištem sklopiti ugovor o financiranju iz sredstava Državnog proračuna.

Pitanje koje ostaje otvoreno je što sa studijskim programima za čije se izvođenje ne potražuju nikakva sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Moraju li i ti studijski programi biti prijavljeni Agenciji za znanost i visoko obrazovanje, odnosno ako su za iste već izdane dopusnice za njihovo izvođenje, koje daljnje akcije može poduzeti Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

2.1. Sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete

Sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete obuhvaća vanjsku i unutarnju prosudbu sustava osiguravanja kvalitete. Vanjska prosudbu provodi institucija nadležna za pitanje osiguravanja kvalitete – Agencija za znanost i visoko obrazovanje, dok unutarnji sustav osiguravanja kvalitete uređuje samostalno svaka pojedina institucija. Na institucijama najčešće postoje unutarnje jedinice za osiguravanje kvalitete koje djeluju sukladno internim podzakonskim aktima koji se temelje na Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Smjernicama i standardima za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokoga obrazovanja.

Sukladno odredbama Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, te Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditacije visokih učilišta, Agencija za znanost i visoko obrazovanje donijela je Upute za sastavljanje samoanalize visokih učilišta u sastavu sveučilišta koje se primjenjuju u postupku vrednovanja visokih učilišta u sastavu sveučilišta, te Upute za sastavljanje samoanalize veleučilišta i visokih škola [1]. Osim ovih dokumenata, Agencija za znanost i visoko obrazovanje donijela je Kriterije za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta te Kriterije za ocjenu kvalitete veleučilište i visokih škola koji uvelike pomažu istima u pripremi dokumentacije za postupak reakreditacije [11].

Osim navedenih dokumenata Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje u rujnu 2011., izradilo je i objavilo strateški dokument „Mreža visokih učilišta“.

Cilj navedenog dokumenta je: “uskladiti razvoj sustava visokog obrazovanja s društvenim potrebama, ali i spriječiti nekontrolirani rast sustava visokog obrazovanja“ (Mreža visokih učilišta, 13: 2011.) Tim se dokumentom određuju smjernice i kriteriji za osnivanje visokih učilišta i studijskih programa, a temeljem različitih statističkih analiza. Dokument polazi od analize postojeće mreže visokih učilišta i studijskih programa dajući osvrt na okolnosti njezina dosadašnjeg razvoja te probleme koji su nastali kao rezultat tih okolnosti. Predloženi su kvantitativni i kvalitativni kriteriji na kojima se ubuduće treba temeljiti donošenje ocjene o opravdanosti osnivanja novih visokih učilišta i studijskih programa. U idućem razdoblju nastavit će se s dalnjom razradom mreže i praćenjem spomenutih pokazatelja [9]. Sukladno dugoročnom planu razvoja sustav visokog obrazovanja do 2014. godine trebao bi se ustrojiti Nacionalni informacijski sustav visokog

obrazovanja i znanosti, kojim bi se osiguralo da postupci osiguravanja kvalitete i akreditacije raspolažu relevantnim statističkim podacima.

2.1. Uloga Agencije za znanost i visoko obrazovanje u sustavu osiguravanja kvalitete
Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju određuje da „okviru svojeg djelovanja Agencija provodi: dio postupka inicialne akreditacije, postupak reakreditacije, postupak tematskog vrednovanja, postupak vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjih sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete (audit), prikuplja i obrađuje podatke o sustavu znanosti i visokog obrazovanja, provodi postupak stručnog priznavanja inozemnih visokoškolskih kvalifikacija, pruža informacije o uvjetima upisa na visoka učilišta u Republici Hrvatskoj, obavlja poslove povezivanja i uključivanja u međunarodna udruženja i mreže koje se bave osiguravanjem kvalitete u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, radi na poticanju razvoja znanstvenih vještina, znanja i istraživanja o sustavu kvalitete znanosti i visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj i provodi edukacijske aktivnosti na nacionalnoj razini, a posebno edukaciji članova stručnih tijela u postupcima vrednovanja u okviru vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete.“ [dodan italic]. Pažljivijim čitanjem navedenoga uočava se je Agencija za znanost i visoko obrazovanje uključena u sve djelatnosti visokoga obrazovanja od upisa na visoka učilišta, preko vrednovanja studijskih programa i institucija do tumačenja inozemnih visokoobrazovnih isprava. Osim toga uključena je i u međunarodna udruženja sličnih institucija što znači da je i sama morala proći proces unutarnjeg i vanjskog vrednovanja. Naime tijekom 2011. godine Agencija za znanost i visoko obrazovanje uspješno je prošla akreditacijske postupke te je postala punopravna članica Europske mreže agencija za osiguravanje kvalitete (ENQA), a uvrštena je i u Europski registar agencija za osiguravanje kvalitete (EQAR). Što članstvo Agencije za znanosti visoko obrazovanje u ENQA-i znači za visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj? Agencija za znanost i visoko obrazovanje je u ovom trenutku jedina institucija u Republici Hrvatskoj koja provodi postupak reakreditacije i neovisne vanjske periodičke prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete. Činjenica da je Agencija za znanosti i visoko obrazovanje postala punopravna članica ENQA-e ponajviše govori o njezinom značenju u regiji, te jamči kvalitetu postupaka koje Agencija za znanosti i visoko obrazovanje provodi.

2.2. Postupak reakreditacije visokih učilišta

Sva javna i privatna visoka učilišta koja se financiraju iz državnog proračuna podliježu postupku periodične reakreditacije koja bi se u idealnom slučaju trebala provoditi svakih pet godina. Postupak reakreditacije obavlja Agencija za znanosti i visoko obrazovanje prema svom godišnjem planu po službenoj dužnosti ili na prijedlog visokog učilišta. Postupku reakreditacije podliježu sva akreditirana visoka učilišta i studijski programi.

Sam postupak reakreditacije visokih učilišta prikazan je na slici 1. Agencija za znanosti i visoko obrazovanje u pravilu do 30. lipnja svake godine sastavlja godišnji plan reakreditacije za iduću akademsku godinu. Postupak reakreditacije visokog

učilišta provodi stručno povjerenstvo koje imenuje Akreditacijski savjet. Nakon osnivanja stručnog povjerenstva Agencija visokom učilištu dostavlja Odluku o imenovanju stručnog povjerenstva koje je u postupku reakreditacije. Visoko učilište dostavlja Agenciji za znanost i visoko obrazovanje samoanalizu u pisanom i elektroničkom obliku. Prije posjeta visokom učilištu članovi stručnih povjerenstva prolaze edukaciju koja ih upoznaje sa postupkom i svrhom reakreditacije. Posjet stručnog povjerenstva može trajati od 1 do 3 dana. Zadnji dan posjeta članovi povjerenstva sudjeluju u pisanju izvješća. Uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku koja sadrži ocjenu kvalitete visokog učilišta te preporuke za unapređenje kvalitete. Ako Akreditacijski savjet doneše mišljenje o uskrati dopusnice, visoko učilište može podnijeti prigovor. Akreditacijskom preporukom Agencija preporuča ministru: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti, ukoliko je akreditacijska preporuka pozitivna, uskratu dopusnice za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti, ukoliko je preporuka negativna, odnosno izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostatka do tri godine koje može obuhvatiti zabranu upisa studenata u razdoblju određenom pismom očekivanja.

Ukoliko visoko učilište zbog uskrate dopusnice prestaje s radom, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta na prijedlog Agencije za znanost i visoko obrazovanje treba donijeti mjere kojima će se osigurati nastavak i završetak studija studentima tog visokog učilišta.

Nakon isteka roka koji je odredio Akreditacijski savjet za naknadno pačenje, visoko učilište podnosi Agenciji za znanost i visoko obrazovanje izvješće o učinjenom. Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija za znanost i visoko obrazovanje ministru zaduženom za područje visokog obrazovanja dostavlja preporuku o izdavanju ili uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti [1, 6, 11].

3. Uloga Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u sustavu osiguravanja kvalitete

Svrha postupka akreditacije je osnivanje visokih učilišta odnosno izdavanje dopusnica za izvođenje novih studijskih programa. Svrha postupka reakreditacije je potvrda sustava kvalitete visokog učilišta. U oba slučaja Agencija za znanost i visoko obrazovanje dostavlja Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta mišljenje o tome zadovoljava li institucija uvjete za izdavanje dopusnice, a Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta potom izdaje zakonom propisane dokumente.

U slučaju da visoko učilište ne ispunjava uvjete za izdavanje dopusnice, jer su u procesu reakreditacije uočeni neki manji i popravljivi nedostatci ministar znanosti obrazovanja i sporta izdat će tom visokom učilištu pismo očekivanja s naznačenim rokom za uklanjanje uočenih nedostataka.

U slučaju da je u procesu inicijalne akreditacije ili reakreditacije uočeno da visoko učilište ni na koji način ne ispunjava zakonom propisane uvjete, ministar znanosti obrazovanja i sporta izdat će temeljem mišljenja Agencije za znanost i visoko obrazovanje rješenje o uskrati dopusnice za izvođenje djelatnosti ili studijskog programa. Isključivo u slučaju da visoko učilište ispunjava sve zakonom propisane

uvjete ministar znanosti obrazovanja i sporta izdat će dopusnicu koja će visokom učilištu omogućiti izvođenje djelatnosti odnosno studijskog programa.

Kada govorimo o procesu inicijalne akreditacije vrlo je važno razlikovati je li riječ o samostalnim visokim školama i veleučilištima ili o visokim učilištima u sastavu sveučilišta.

3.1. Visoka učilišta u sastavu sveučilišta

U slučaju inicijalne akreditacije visokih učilišta u sastavu sveučilišta, sukladno podzakonskim aktima na pojedinim sveučilištima, odluku o izdavanju dopusnice za izvođenje novih studijskih programa donosi nadležni senata po pribavljenom mišljenju unutarnje jedinice za osiguravanje kvalitete. Uloga Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta je u tom slučaju vezana samo uz pitanje upisa studijskog programa u upisnik studijskih programa a uloga Agencije za znanosti i visoko obrazovanje isključivo uz pitanje financiranja izvođenja studijskog programa. Ako će se studijski program financirati iz sredstava Državnog proračuna onda je visoko učilište dužno popuniti studiju o opravdanosti izvođenja predloženog studijskog programa, te istu dostaviti Agenciji za znanost i visoko obrazovanje kako se procijenilo a) je li studijski program usklađen sa strateškim dokumentom Mreže visokih učilišta i b) ispunjava li taj studijski program uvjete za financiranje iz Državnog proračuna.

3.2. Veleučilišta i samostalne visoko škole

Veleučilišta i samostalne visoko škole svoje elaborate za pokretanje novih studijskih programa predaju izravno Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta, te je u tom slučaju uloga Ministarstva značajnija nego je to u slučaju kada je riječ o visokim učilištima u sastavu sveučilišta. Nakon pribavljanja suglasnosti za osnivanje, visoko učilište može upisivati studente na studijski program za koji primarno ima sklopljen ugovor s nekim postojećim visokim učilištem, a za kojem je u inicijalnom postupku za izdavanje suglasnosti za osnivanje visokog učilišta najprije Agencija za znanosti i visoko obrazovanje izdala pozitivnu preporuku temeljem koje je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta izdalo suglasnost za osnivanje visokog učilišta. Tek nakon najmanje dvije godine od izdavanja suglasnosti za osnivanje visokog učilišta, visoko učilište može Ministarstvu znanosti obrazovanja i sporta podnijeti dokumentaciju potrebnu za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti i izvođenje studijskih programa. Na temelju zaprimljene dokumentacije Agencija za znanost i visoko obrazovanje donosi akreditacijsku preporuku kojom preporuča ministru izdavanje dopusnice ili odbijanje zahtjeva za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti i izvođenje predloženoga studijskog programa [1, 6].

4. Strateški plan za razdoblje 2012.-2014.

Vizija Strateškog plana za razdoblje 2012.-2014. Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta je uspostaviti održiv i kvalitetan odgojno-obrazovni i znanstveni sustav kao temelj društva znanja. Jedan od posebnih ciljeva Strateškog plana je razvijati sustav

osiguranja kvalitete na svim razinama sustava odgoja i obrazovanja. Poseban izazov u postizanju prepoznatljivog, konkurentnog i usporedivog s najboljim obrazovnim sustavima predstavlja visoko obrazovanje koje stvara najkvalitetnije kadrove za potrebe gospodarstva te ima ključnu ulogu u povezivanju znanstveno-istraživačkog rada s gospodarstvom. Kako bi se visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj služilo potrebama cjelokupnog društva, nužno je osigurati odgovarajuću razinu kvalitete i omogućiti pristup visokom obrazovanju svim hrvatskim građanima, bez obzira na godine starosti. U području osiguravanju kvalitete Republika Hrvatske nalazi se na vodećem mjestu u regiji po kvaliteti nacionalnih propisa. Standardi i postupci za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju ustanovljeni su na razini cijele Europe kroz dokument Smjernice i standardi za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokoga obrazovanja.

Poticanjem razvoja internoga i vanjskog sustava osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja 20% visokih učilišta su definirala u svojim proračunima i općim aktima obveze i resurse za poslove samo-evaluacije i akreditacije, u 2012. se očekuje povećanje od 5%, a čak 10% povećanje se planira se u 2013., i 15 % povećanje za 2014. Agencija za znanost i visoko obrazovanje tijekom 2011 provela je postupak reakreditacije za 20 visokih učilišta, a tijekom 2012. u planu je daljnja reakreditacija još 20 visokih učilišta. za 2013. i 2014. ukupno se planira reakreditirati 60 visokih učilišta 30 u pojedinoj godini.

Strategijom Vladinih programa za razdoblje 2012.-2014. koji analiziraju potrebe tržišta te u vezi s tim daju preporuke za upisnu politiku [8]. Kako bi se povećao broj visokoobrazovanih osoba što je prioritet u području visokog obrazovanja, potrebno je osigurati pristup visokom obrazovanju što većem broju osoba iz različitih socijalnih kategorija. U tom će se smislu na javnim visokim učilištima osigurati besplatan studij za uspješne redovite studente. Unatoč velikom potencijalu, iskorištenost visokog obrazovanja za potrebe gospodarskog razvoja i uskladenosti visokog obrazovanja na visokim učilištima sa stvarnim potrebama tržišta rada i društva u kojem djeluju, još uvijek nije dovoljna, bolje povezivanje visokog obrazovanja s potrebama gospodarstva dovelo bi do povećanja konkurentnosti u pojedinim područjima znanosti. Poseban naglasak stavljen je na ulaganje u visoko obrazovanje u području tehničkih, biotehničkih i prirodnih znanosti u svrhu jačanja industrijskog razvoja Hrvatske [4,5].

5. Zaključak

Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju na nacionalnoj razini u Hrvatskoj propisana je nadležnost Agencije za znanost i visoko obrazovanje za ustrojavanje nacionalnog informacijskog i statističkog sustava za visoko obrazovanje i znanost. Ovim sustavom osigurat će se da postupci osiguravanja kvalitete i akreditacije raspolažu relevantnim statističkim podacima, te da se donošenje javnih politika u visokom obrazovanju i znanosti temelji na relevantnim empirijskim pokazateljima.

Kako bi se povećao broj visokoobrazovanih osoba usklađenih sa strateškim dokumentima Vlade Republike Hrvatske, potrebno je analizirati tržišta rada, te u tom smislu dati preporuke za upisnu politiku.

6. Literatura

- [1] *Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju*, Zagreb (Narodne novine, broj:45/09)
- [2] Hunjet, A., Ostojić, G., Trbojević, G. (2008). *Vrednovanje visokih učilišta sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, Zbornik Visoke poslovne škole Libertas, Zagreb, 1., 409-413, ISSN 1846-9728
- [3] Hunjet, A. (2008). *Osiguranje kvalitete u hrvatskom visokoobrazovnom sustavu*. Zbornik radova 1. znanstveno-stručno savjetovanje Tekstilna znanost i gospodarstvo, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska; 253-256, ISBN 978-953-7105-23-5
- [4] Hunjet, A. (2009). *Uloga zapošljavanja–poveznica gospodarstva i znanosti*. Zbornik radova 2. znanstveno-stručno savjetovanje Tekstilna znanost i gospodarstvo, Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska, 251-254, ISBN 978-953-7105-27-3
- [5] Hunjet, A. Ostojić, G., Trbojević, G. (2010). *Stručni studiji i decentralizacija visokog obrazovanja u Republici Hrvatskoj*. Proceedings of the 2nd International Conference „Vallis Aurea“ Focus on: Regional Development, 459-465 ISBN 978-953-7744-06-9, ISBN 978-3-901509-76-6
- [6] Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. (2010). *Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditacije visokih učilišta*, Zagreb.
- [7] Rajčić, D. (2005). *Komentar Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju*, Hrvatska sveučilišna naklada Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.
- [8] Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. (2012). *Strateški plan za razdoblje 2012.-2014*. Zagreb.
- [9] Republika Hrvatska. (2011). *Polazne osnove za Mrežu visokih učilišta i studijskih programa u Republici Hrvatskoj*, Zagreb.
- [10] Republika Hrvatska Ministarstvo, znanosti, obrazovanja i športa. (2005). *Plan razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005.-2010.*, Zagreb.
- [11] www.azvo.hr
- [12] Uredba o osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje (Narodne novine, broj: 101/04)

Photo 045. Nebo / Sky